

Assignatura	Codi	Data	Hora inici
Estructura de computadors	05.573	18/01/2014	12:00

C05.573 ℜ18 ℜ01 ℜ14 ℜE Ξ9 ∈ 05.573 18 01 14 EX

Enganxeu en aquest espai una etiqueta identificativa amb el vostre codi personal Examen

Fitxa tècnica de l'examen

- Comprova que el codi i el nom de l'assignatura corresponen a l'assignatura en la qual estàs matriculat.
- Només has d'enganxar una etiqueta d'estudiant a l'espai corresponent d'aquest full.
- No es poden adjuntar fulls addicionals.
- No es pot realitzar la prova en llapis ni en retolador gruixut.
- Temps total: 2 h.
- En cas que els estudiants puguin consultar algun material durant l'examen, quin o quins materials poden consultar?

No es pot utilitzar calculadora ni material auxiliar.

- Valor de cada pregunta: Pregunta 1 (20%); Pregunta 2 (40%); Pregunta 3 (40%)
- En cas que hi hagi preguntes tipus test: Descompten les respostes errònies? NO Quant?
- Indicacions específiques per a la realització d'aquest examen:

Enunciats

No es pot utilitzar calculadora. Cal saber interpretar un valor en binari, decimal o hexadecimal per a realitzar l'operació que es demani. I el resultat s'ha d'expressar en el format corresponent.

Assignatura	Codi	Data	Hora inici
Estructura de computadors	05.573	18/01/2014	12:00

Valoració de les preguntes de l'examen

Pregunta 1 (20%)

Pregunta sobre la pràctica.

Cal completar les instruccions marcades o afegir el codi que es demana. Els punts suspensius indiquen que hi ha més codi però no l'heu de completar.

NOTA: En cas que el codi proposat en cada pregunta no es correspongui amb la forma que vosaltres plantejaríeu la resposta, podeu reescriure el codi o part del codi segons el vostre plantejament.

1.1: 10%

1.2: 10%

Pregunta 2 (40%)

2.1: 15%

2.2: 15%

2.3: 10%

Pregunta 3 (40%)

3.1: 20%

3.1.1: 10%

3.1.2: 10%

3.2: 20%

3.2.1: 10%

3.2.2: 10%

Assignatura	Codi	Data	Hora inici
Estructura de computadors	05.573	18/01/2014	12:00

Pregunta 1

1.1

```
; Posicionar el cursor a la pantalla, dins el tauler, en funció de
; la fila(r) i la columna(c) rebudes com a paràmetre sobre els
; registres dil i sil, respectivament, a partir dels valors de
; les variables rowScreenIni i colScreenIni.
; Per calcular la posició del cursor a pantalla (rowCur, colCur)
; utilitzar aquestes fórmules:
; rowCur = rowScreenIni + 3 + (r * 2)
; colCur = colScreenIni + 4 + (c * 4)
; Per posicionar el cursor a la posició (rowCur, colCur) de la pantalla
; s'ha d'utilitzar la subrutina gotoxy.
; Variables utilitzades:
; rowScreenIni i colScreenIni
; Paràmetres d'entrada :
; rdi: (dil) fila
; rsi: (sil) columna
; Paràmetres de sortida:
; Cap
posCurScreen:
  push rbp
  mov rbp, rsp
  ; guardem els registres que modifiquem i que no són paràm. de sortida.
  push rsi
  push rdi
```

el calcular el ;escriure codi per valor que hem d'assignar а edi(fila)=rowScreenIni+3+(r*2) a esi(columna)=colScreenIni+4+(c*4) per a posicionar el cursor cridant la subrutina gotoxy.

```
;Paràmetres d'entrada : (edi) fila, (esi) columna
;Paràmetres de sortida: Cap.
call gotoxy
posCurScreen_end:
pop rdi
pop rsi
mov rsp, rbp
pop rbp
```


Assignatura	Codi	Data	Hora inici
Estructura de computadors	05.573	18/01/2014	12:00

1.2

```
; Mostrar els valors de la matriu pieces a la pantalla, dins el tauler,
    a les posicions corresponents.
 Actualitzar els moviments a la pantalla, en funció la variable moves.
    NOTA: La variable moves indica els moviments restants, per mostrar el caràcter associat a un valor entre 0 i 9, s'ha de sumar 48
     (codi ASCII de 0) a aquest valor.
 Posicionar el cursor en el tauler en funció de les variables row i col.
; Per a posicionar el cursor utilitzar la subrutina posCurScreen, per a ; accedir a la matriu pieces utilitzar la subrutina getMatrix i per a
; escriure els caràcters a pantalla utilitzar la subrutina printch.
; Variables utilitzades: pieces, moves, row i col
; Paràmetres d'entrada: Cap
; Paràmetres de sortida: Cap
updateBoard:
  mov
        rax, 0
       rbx, 0
  mov
  mov
       rdx, 0
  mov
       rdi, 0
  mov rsi,
  mov bh,0
   updateBoard for1:
      cmp bh, dimMatrix
      jge updateBoard_moves
     mov bl, 0
      updateBoard for2:
          cmp bl,
         jge updateBoard endfor2
         mov al, bh
                               al
         mov
                                 bl
         mov
         ;Paràmetres d'entrada: (dil) fila, (sil) columna
         ; Paràmetres de sortida: Cap
         call posCurScreen
         mov edx, pieces
                                 ;al=pieces[bh][bl]
          call
                                                                           call
printch
          inc
         jmp updateBoard for2
      updateBoard_endfor2:
      inc
      jmp updateBoard for1
   updateBoard moves:
   updateBoard_end:
   ret
```


Assignatura	Codi	Data	Hora inici
Estructura de computadors	05.573	18/01/2014	12:00

Pregunta 2

2.1

L'estat inicial del computador CISCA just abans de començar l'execució de cada fragment de codi (en cada apartat) és el següent:

R0 = 0000000Ah	M(0000010h) = 0000F000h	Z = 1, $C = 1$, $S = 0$, $V = 0$
R1 = 00000001h	M(00000020h) = 0000F000h	
R2 = 0000F000h	M(000000A0h) = 0000000Ah	

L'adreça simbòlica W val 0000010h. Quin serà l'estat del computador després d'executar cada fragment de codi? (només modificacions, excloent-hi el PC).

a)			
	SUB	R1,[W+0010h]	
	MOV	[000000A0h], R2	

b)			
	ADD	R1, [00000020h]	
	XOR	[000000A0h], R0	
		•	

2.2

Donat el següent codi en alt nivell:

V1 és un vector de 8 elements de 4 bytes cadascun. Es proposa la següent traducció a CISCA on hem deixat 6 llocs per omplir:

```
MOV R1,
INI:
                           ; Has d'especificar el segon operand
      MOV R3, V
REP:
      MOV R4,_
                           ; Has d'especificar el segon operand
      MOV ____, R4
                           ; Has d'especificar el primer operand
      ADD R3, 4
                           ; Has d'especificar l'instrucció
           R1, 4
      CMP R1,
                           ; Has d'especificar el segon operand
       REP
                           ; Has d'especificar l'instrucció.
```


Assignatura	Codi	Data	Hora inici
Estructura de computadors	05.573	18/01/2014	12:00

2.3

Donat el següent fragment de codi d'un programa en llenguatge assemblador del CISCA:

MOV R5, V ADD R5, 4 NOT [R5]

Traduïu-ho a llenguatge màquina i expresseu-ho en la següent taula. Suposeu que la primera instrucció del codi es troba a partir de l'adreça **OCC75BBOh** (que és el valor del PC abans de començar l'execució del fragment de codi). Suposeu també que l'adreça simbòlica V val **O020AA10h**. En la taula de resultats useu una fila per codificar cada instrucció. Si suposem que la instrucció comença en l'adreça @, el valor Bk de cadascun dels bytes de la instrucció amb adreces @+k per a k=0, 1,... s'ha d'indicar en la taula en hexadecimal en la columna corresponent (recordeu que els camps que codifiquen un desplaçament en 2 bytes o un immediat o una adreça en 4 bytes ho fan en format little endian, això cal tenir-ho en compte escrivint els bytes de menor pes, d'adreça més petita, a l'esquerra i els de major pes, adreça major, a la dreta). Completeu també la columna @ que indica per a cada fila l'adreça de memòria del byte B0 de la instrucció que es codifica en aquesta fila de la taula.

A continuació us donem com a ajuda les taules de codis:

Taula de codis d'instrucció

radia ac coa	radia de codis a mistracció		
B0	Instrucció		
10h	MOV		
20h	ADD		
34h	NOT		

Taula de modes d'adreçament (Bk<7..4>)

	dureçament (DK<742)
Camp mode	mode
Bk<74>	
0h	Immediat
1h	Registre
2h	Memòria
3h	Indirecte
4h	Relatiu
5h	Indexat
6h	Relatiu a PC

Taula de modes d'adreçament (Bk<3..0>)

	-3 /
Camp mode	Significat
Bk<30>	
Nº registre	Si el mode ha d'especificar un registre
0	No s'especifica registre.

Assignatura	Codi	Data	Hora inici
Estructura de computadors	05.573	18/01/2014	12:00

			Bk per a k=010									
@	Assemblador	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	MOV R5, V											
	ADD R5, 4											
	NOT [R5]											

Assignatura	Codi	Data	Hora inici
Estructura de computadors	05.573	18/01/2014	12:00

Pregunta 3

3.1

Tenim un sistema de memòria en el que tots els accessos es fan a paraula (no ens importa quina és la mida d'una paraula). Suposarem que l'espai d'adreces de memòria es descompon en blocs de 8 paraules. Cada bloc comença a una adreça múltiple de 8. Així, el bloc 0 conté les adreces 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6 i 7; el bloc 1, les adreces 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 i 15, i el bloc N les adreces 8*N, 8*N+1, 8*N+2, 8*N+3, 8*N+4, 8*N+5, 8*N+6 i 8*N+7.

Suposem que el sistema també disposa d'una memòria cau de 4 línies (on cada línia té la mida d'un bloc, és a dir, 8 paraules). Aquestes línies s'identifiquen com a línies 0, 1, 2 i 3. Quan es fa referència a una adreça de memòria principal, si aquesta adreça no es troba a la memòria cau, es porta tot el bloc corresponent des de la memòria principal a una línia de la memòria cau (així si fem referència a l'adreça 2 de memòria principal portarem el bloc format per les paraules 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6 i 7).

3.1.1 Memòria Cau d'Accés Directe

Suposem que el sistema fa servir una **política d'assignació directa**, de manera que cada bloc de la memòria principal només es pot portar a una línia determinada de la memòria cau.

L'execució d'un programa genera la següent llista de lectures a memòria:

3.1.1.a) La següent taula mostra l'estat inicial de la cau, que conté les primeres 32 paraules de la memòria (organitzades en 4 blocs). Completar la taula per a mostrar l'evolució de la cau durant l'execució del programa. Per a cada fallada en la cau cal omplir una nova columna indicant quina referència a memòria ha provocat la fallada i el canvi que es produeix en l'estat de la memòria cau (la línia que es modifica).

	Estat Inicial	Fallada: 40
Línia 0	0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7	0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7
Línia 1	8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15	40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47
Línia 2	16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23	16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23
Línia 3	24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31	24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31

	Fallada: 55	Fallada: 12
Línia 0	0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7	0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7
Línia 1	40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47	8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15
Línia 2	48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55	48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55
Línia 3	24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31	24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31

Assignatura	Codi	Data	Hora inici
Estructura de computadors	05.573	18/01/2014	12:00

	Fallada: 22	Fallada: 53
Línia 0	0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7	0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7
Línia 1	8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15	8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15
Línia 2	16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23	48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55
Línia 3	24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31	24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31

	Fallada: 39	Fallada: 21
Línia 0	32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39	32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39
Línia 1	8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15	8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15
Línia 2	48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55	16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23
Línia 3	24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31	24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31

	Fallada: 41	Fallada:
Línia 0	32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39	
Línia 1	40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47	
Línia 2	16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23	
Línia 3	24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31	

3.1.1.b) Quina és la taxa de fallades (T_f) ?

 $T_f = 8 \text{ fallades} / 20 \text{ accessos} = 0.40$

3.1.1.c) Suposem que el temps d'accés a la memòria cau, o temps d'accés en cas d'encert (t_e) , és de 2 ns i el temps total d'accés en cas de fallada (t_f) és de 20 ns. Considerant la taxa de fallades obtinguda a la pregunta anterior, quin és el temps mitja d'accés a memòria (t_m) ?

$$t_m = T_f \times t_f + (1-T_f) \times t_e = 0.4 \times 20 \text{ ns} + 0.6 \times 2 \text{ ns} = 8 \text{ ns} + 1.2 \text{ ns} = 9.2 \text{ ns}$$

3.1.2 Memòria Cau d'Accés Completament Associatiu

Ara suposem que el mateix sistema fa servir una política d'emplaçament completament associativa, de manera que qualsevol bloc de la memòria principal es pot portar a qualsevol bloc de la memòria cau.

Si trobem que la cau ja està plena, es fa servir un algorisme de reemplaçament LRU, de manera que traurem de la memòria cau aquell bloc que fa més temps que no es referència.

Considerem la mateixa llista de lectures a memòria:

30, 22, 28, 5, 6, 7, 8, 9, 17, 40, 55, 12, 22, 53, 39, 13, 21, 32, 22, 41

Α	ssignatura	Codi	Data	Hora inici
Е	structura de computadors	05.573	18/01/2014	12:00

3.1.2.a) La següent taula mostra l'estat inicial de la cau, que conté les primeres 32 paraules de la memòria (organitzades en 4 blocs). Completar la taula.

	Estat Inicial	Fallada: 40
Línia 0	0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7	0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7
Línia 1	8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15	8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15
Línia 2	16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23	16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23
Línia 3	24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31	40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47

	Fallada: 55	Fallada: 39
Línia 0	48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55	48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55
Línia 1	8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15	8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15
Línia 2	16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23	16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23
Línia 3	40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47	32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39

	Fallada: 41	Fallada:
Línia 0	40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47	
Línia 1	48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55	
Línia 2	16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23	
Línia 3	32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39	

3.1.2.b) Quina és la taxa de fallades (T_f) ?

 $T_f = 4 \text{ fallades} / 20 \text{ accessos} = \frac{0.2}{1000}$

3.1.2.c) Suposem que el temps d'accés a la memòria cau, o temps d'accés en cas d'encert (t_e) , és de 2 ns i el temps total d'accés en cas de fallada (t_f) és de 20 ns. Considerant la taxa de fallades obtinguda a la pregunta anterior, quin és el temps mitja d'accés a memòria (t_m) ?

$$t_m = T_f \times t_f + (1-T_f) \times t_e = 0.2 \times 20 \text{ ns} + 0.8 \times 2 \text{ ns} = 4 \text{ ns} + 1.6 \text{ ns} = 5.6 \text{ ns}$$

3.2

Es vol realitzar la següent comunicació de dades entre la memòria d'un computador i un port USB, que tenen les següents característiques:

Assignatura	Codi	Data	Hora inici
Estructura de computadors	05.573	18/01/2014	12:00

- La CPU funciona amb un rellotge de 2GHz de freqüència i executa 1 instrucció per cada 1 cicles de rellotge
- Adreces dels registres de dades i d'estat del controlador d'E/S: 0300h i 0304h
- El bit del **registre d'estat** que indica que el controlador del port d'E/S està disponible és el bit 3, o el quart bit menys significatiu (quan val 1 indica que està disponible)
- Transferència d'escriptura des de memòria al port d'E/S
- Transferència de N_{dades} =400.000 dades, és a dir, 400.000 x 4 Bytes = 1.600.000 Bytes
- Adreça inicial de memòria on resideixen les dades: 0A0000000h
- La velocitat de transferència del port és de 20.000 Bytes per segon

3.2.1 E/S programada

Completar el següent codi realitzat amb el repertori CISCA que realitza la transferència descrita abans mitjançant la tècnica d'E/S programada.

```
1.
             MOV
                    R3, 400000
2.
             MOV
                    R2, 0A0000000h
3. Bucle:
             IN
                    R0, [____]
                                        ; llegir 4 bytes
4.
             AND
                   R0,
5.
                   Bucle
             MOV
6.
                   R0,[__
                                        ; llegir 4 bytes
7.
             ADD
             OUT
                    0300h,
                                        ; escriure 4 bytes
8.
9.
             SUB
                   R3,
10.
                   Bucle
```

Quin és el percentatge de temps que dedica la CPU a la tasca d'Entrada/Sortida?

3.2.2 E/S per Interrupcions

Completar el següent codi CISCA que és una rutina de servei a les interrupcions (RSI) per a transferir a través del dispositiu d'E/S anterior, el mateix nombre de dades que abans amb E/S programada, però ara mitjançant la tècnica de E/S per interrupcions. Suposeu:

• Es fa servir una variable global que es representa amb l'etiqueta **Dir**, i que al principi del programa conté l'adreça inicial de memòria on resideixen les dades a transferir

```
1.
              PUSH
2.
                     R1
3.
                      ___, [Dir]
4.
              MOV
                     ____, [R1]
5.
              MOV
                         ___,R0; escriure 4 bytes
              OUT
6.
                     R1, _
7.
              ADD
                     ____, R1
              MOV
8.
              POP
9.
                   R0
10.
              STI
11.
12.
              IRET
```


Assignatura	Codi	Data	Hora inici
Estructura de computadors	05.573	18/01/2014	12:00

Quin és el percentatge de temps que dedica la CPU a la tasca d'Entrada/Sortida?

Assignatura	Codi	Data	Hora inici
Estructura de computadors	05.573	18/01/2014	12:00